

Politieke avond Westerveld

Voorstel

Vergadering van 22 december 2020

Oud papier inzameling in 2021 - Besluitvorming College/besluitvorming Raad

Auteur

Beknopte samenvatting

In het voorjaar hebben wij u geïnformeerd dat de inzameling van oud papier op een andere manier gaat plaatsvinden: met een blauwe container. Dit besluit was achteraf gezien wat tekort door de bocht en behoefte meer integraal onderzoek. Daarom is het besluit on hold gezet. Op 21 september 2020 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met de papierinzamelaars. Op basis van de bijeenkomst en de reactie vanuit de inzamelaars wordt nu aan u voorgesteld om voor 2021 een nieuwe verordening vast te stellen die van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021 een gegarandeerde opbrengst biedt van € 40 per ton ingezameld oud papier aan de aangewezen oud papier inzamelaars. Het definitieve besluit over de inzameling van het oud papier vanaf 1 januari 2022 wordt meegenomen in het 'Grondstoffenplan 2021-2025'. De oud papier inzamelaars vragen in hun brief (bijlage 1) ook om het toekennen van een garantiesubsidie van € 40 met terugwerkende kracht over 2020. Voorgesteld wordt niet in te stemmen met dit verzoek, omdat de begroting en de bestemmingsreserve afval hier geen ruimte voor bieden.

Besluit

Besluitpunt 1

Kennis nemen van de gezamenlijke reactie van de inzamelaars met bijlagen naar aanleiding van de bijeenkomst oud papier van 21 september 2020 (bijlage 1);

Besluitpunt 2

Kennis nemen van de berekeningen van de totale kosten voor 2021 (bijlage 2);

Besluitpunt 3

Vaststellen de 'Verordening tot stimulering van de inzameling van oud papier en karton Westerveld 2021'.

Motivering

Aanleiding en context

Ontwikkelingen oud papier markt

Een groot deel van het Europese ingezamelde oud papier werd altijd geëxporteerd. Tot voor kort waren China en andere Aziatische landen erg geïnteresseerd in ons oud papier en waren zij hiermee een belangrijke exportmarkt voor de Europese oud papierindustrie. Onder andere China heeft maatregelen getroffen in de vorm van importrestricties en deze gaandeweg steeds verder aangescherpt.

Deze importrestricties hebben betrekking op de te importeren tonnages oud papier maar ook op de toegestane verontreiniging van het oud papier. Door de strikte eisen kan er nog maar beperkt Europees oud papier worden geëxporteerd. In reactie hierop voeren Europese bedrijven hun kwaliteit op, wat van directe invloed is op de kosten.

Ontwikkelingen marktprijs oud papier

De laatste jaren is de marktprijs oud papier steeds verder gaan dalen. De marktprijs is de prijs die de papierverwerker betaald aan de inzamelaars per ton ingezameld oud papier. In 2011 was de gemiddelde marktprijs voor een ton oud papier nog € 125. Richting 2017 zakte de gemiddelde marktprijs naar € 110. De laatste maanden schommelt de marktprijs op een laag niveau. In augustus 2020 bedraagt de marktprijs nog € 33,25 en in oktober 2020 € 48,75. Wanneer de transportkosten hier nog van af gaan betekent dit dat de inzamelaars per ton ingezameld oud papier moeten betalen aan de papierverwerker of een zeer geringe opbrengst hebben van enkele euro's.

Ontwikkelingen logistieke kosten

Zoals hierboven genoemd moet, voor het berekenen van de definitieve opbrengst voor de inzamelaars, de marktprijs oud papier gereduceerd worden met de transportkosten van € 40 per ton. Op dit moment geeft die berekening een negatieve opbrengst of een opbrengst van enkele euro's per ton. Vanaf 1 januari gaat de opbrengst nog negatiever uitvallen. De logistieke kosten van € 40 zijn namelijk niet meer kostendekkend voor de papierverwerker. Dit heeft te maken met:

- Minder papier door digitalisering (kosten verdelen over minder papier);
- Meer karton dan papier, vroeger 25% nu 50% (karton weegt minder maar heeft meer volume, gevolg minder kilo's per vrachtwagen);
- Hogere personeelskosten.

Bovengenoemde ontwikkelingen zorgen voor een stijging in de logistieke kosten. De papierverwerker heeft ons laten weten vanaf 1 januari 2021 in ieder geval € 65 logistieke kosten per ton oud papier in rekening te gaan brengen bij de inzamelaars met een maximum van € 85 per ton.

Verordening oud papier

In 2002 heeft de gemeenteraad de 'Verordening tot stimulering van de oud papierinzameling' vastgesteld.

Artikel 1 van de verordening geeft het college de mogelijkheid om aan scholen, verenigingen en instellingen een subsidie toe te kennen voor het inzamelen van oud papier en karton bij huishoudens. Artikel 2 geeft het subsidiebedrag aan. Dit is maximaal € 27,23 per duizend kilogram ingezameld oud papier, indien de opbrengst vanaf de verwerker lager is dan € 27,23 per duizend kilogram. Indien de opbrengst voor de inzamelaar vanaf de papierverwerker hoger is dan € 27,23 per duizend kilogram wordt geen subsidie toegekend. De bijdrage wordt betaald nadat de inzamelaar een verzoek aan het college heeft gedaan, met de weegbonnen en facturen zoals bepaald in artikel 3 van de verordening. De huidige verordening is dus een aanvullingssubsidie en geen gegarandeerde opbrengst. De verordening biedt ook niet de mogelijkheid om de transportkosten te vergoeden. Bij een marktprijs van bijvoorbeeld € 40 en logistieke kosten van € 65 op 1 januari 2020, is er een negatieve opbrengst van € 25 per ton. Dit betekent dat de inzamelaars, na het toekennen van de subsidie van € 27,23 een netto opbrengst hebben van € 2,27 per ton ingezameld oud papier. Bij een nog verder dalende marktprijs, wat in de lijn der verwachting ligt, zal de netto opbrengst na het toekennen van de huidige subsidie ook negatief worden.

Bijeenkomst oud papier inzamelaars

Op 21 september 2020 heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met de oud papier inzamelaars. Dit was een constructieve bijeenkomst waar is gebleken dat de papierinzamelaars - als de verouderde

aanvullingssubsidie wordt omgezet in een gegarandeerde opbrengst van € 40 per ton met jaarlijkse indexatie de inzameling graag willen continueren.

De reactie vanuit de inzamelaars is weergegeven in bijlage 1. Ook is een berekening voor de gemeentelijke kosten toegevoegd. Bij de berekening is uitgegaan van een marktprijs van € 0. De verwachting is namelijk dat de dalende trend van de afgelopen jaren verder doorzet en niet weer stijgt naar het oorspronkelijke niveau.

VANG-doelstellingen

Als gemeente Westerveld hebben we ons gecommitteerd aan de VANG-doelstellingen van 2020 en 2025. Dit betekent dat er in 2020 nog honderd kilogram restafval per inwoner per jaar mag zijn en in 2025 nog dertig kilo per inwoner per jaar met een scheidingspercentage van negentig procent. Op dit moment zit er nog veertien procent (wat overeenkomt met iets meer dan zeventien kilogram oud papier) in de restafvalcontainer van de gemiddelde Westervelder. De verbrandingskosten hiervan bedragen afgerond ongeveer € 30.000 per jaar.

In het Grondstoffenplan 2021-2025 wordt het definitieve besluit voor de papierinzameling vanaf 1 januari 2022 meegenomen. Hierin wil het college onder andere borgen dat meer oud papier uit de restafvalcontainer gerecycled wordt. Op die manier dalen de maatschappelijke kosten wat tegelijkertijd bijdraagt aan het behalen van de VANG-doelstellingen.

Beoogd resultaat

Een gemeente brede papierinzameling die bijdraagt aan het behalen van de VANG-doelstelling van 2020 en 2025 met zo laag mogelijke financiële consequenties voor de inwoners.

Argumentatie

Door in 2021 een garantiesubsidie van € 40 beschikbaar te stellen voor de aangewezen inzamelaars wordt de papierinzameling in 2021 gecontinueerd, kan het papier gerecycled worden en hoeft het niet te worden verbrand.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

In het 'Grondstoffenplan 2021-2025' onderzoeken we hoe we nog meer papier kunnen recycleren, omdat de Westerveldse restafvalcontainer bij de huishoudens gemiddeld nog iets meer dan zeventien kilo papier per jaar bevat (veertien procent). Dit draagt bij aan het thema circulariteit uit het duurzaamheidsbeleid.

Kanttekening en risico's

Kanttekeningen

De mogelijkheid bestaat dat de papierverwerker toch hogere logistieke kosten gaat doorberekenen vanaf 1 januari 2021. Op dit moment gaan we uit van € 65 per ton, maar dit kan oplopen tot € 85 per ton.

Risico's

Als de papierverwerker toch € 85 logistieke kosten gaat doorberekenen vanaf 1 januari 2021 dan bedragen de extra kosten ongeveer € 26.000.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Na besluitvorming door het college worden de inzamelaars op de hoogte gebracht van het voorstel dat het college aan de gemeenteraad gaat voorleggen (voordat het voorstel openbaar wordt gemaakt op de raadsagenda).

Integrale advisering

Intern_en_extern

Duiding integrale advisering

Intern

- Adviseur belastingen;
- Adviseur communicatie;
- Adviseur control;
- Adviseur afval en duurzaamheid.

Extern

- Adviseurs ROVA;
- Accountmanager Papierverwerker.

Kosten, baten, dekking

Voor de huidige aanvullingssubsidie en het inzamelen van oud papier en karton in algemene zin was nog geen bedrag opgenomen in de begroting 2020 en verdere jaren. Dit komt omdat de verenigingen en scholen in de afgelopen jaren altijd opbrengsten hebben gehad, waarbij een aanvulling vanuit de gemeente niet noodzakelijk was. De situatie veranderd en daardoor was de planning om dit bedrag bij de Voorjaarsrapportage 2020 te regelen met het toen voorliggende besluit voor een blauwe container. Dit besluit is on hold gezet en omgezet in dit voorstel. De financiële consequenties voor het uitbetalen van de garantieprijs in 2021 worden meegenomen in de Voorjaarsrapportage van 2021. Dit kan niet meer worden verwerkt in de afvalstoffenheffing van 2021. De financiële consequenties voor de afvalstoffenheffing in 2022 worden vanuit het nog vast te stellen 'Grondstoffenplan 2021-2025' meegenomen in de 'Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing 2022'. Voor 2021 zijn de verwachte totale kosten € 136.500. Deze kosten zijn gebaseerd op een marktprijs oud papier van € 0 en verwerkingskosten van € 65 per ton. De verwachting is namelijk dat de dalende trend van de oud papier prijs van de afgelopen jaren verder doorzet en niet weer stijgt naar het oorspronkelijke niveau. Mocht de papierverwerker toch € 85 logistieke kosten gaan doorberekenen dan zullen de totale kosten maximaal € 162.500 bedragen.

Bijlagen

-
1. Bijlage 1. reactie inzamelaars n.a.v. bijeenkomst oud papier 21 september 2020
 2. Bijlage 1.1. Foto's inzameling Hoogersmilde
 3. Bijlage 1.2. Brief PRN, FNOI, Nedvang, VNP
 4. Bijlage 1.3. Inzamelvergunning
 5. Bijlage 2. Berekening kosten met marktprijs € 0
 6. Bijlage 3. Verordening tot stimulering van de inzameling van oud papier en karton Westerveld 2021